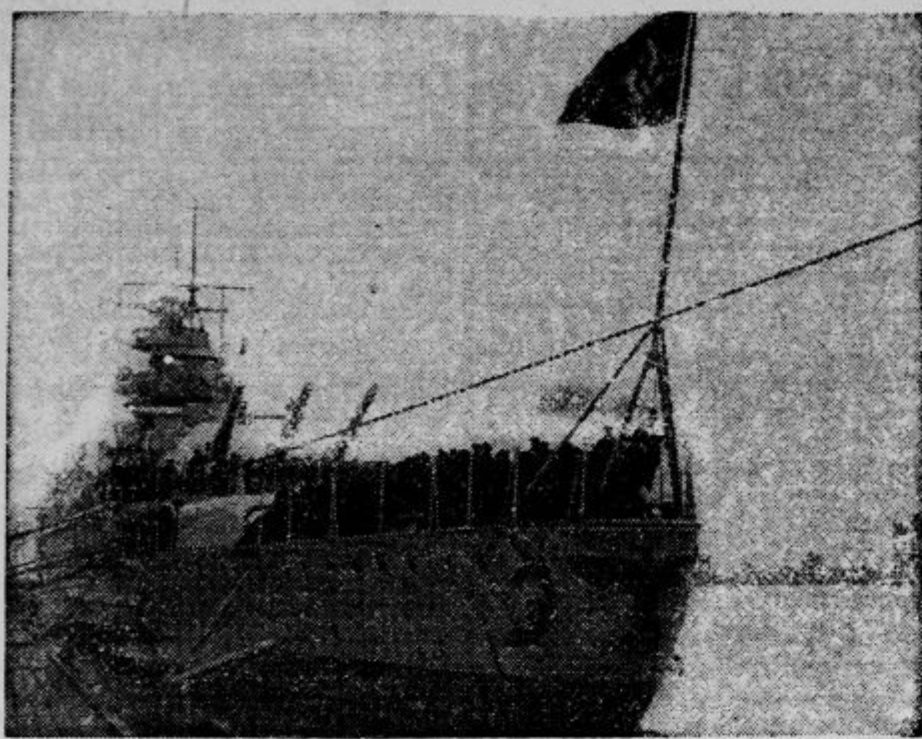

Izvršila je samomor

Nemška 10 tisoč tonska oklopna križarka »Admiral Graf von Spee« se je zaradi angleške premoči potopila v vodah Južnega Atlantika

Bitka pri La Plati

Spopad v luči nemških poročil

Po poročilih nemških listov se je odigrala bitka med oklopno križarko »Admiral Graf von Spee« in angleškimi bojnimi ladjami takole:

Nemška oklopna je srečala na svoji vojni skupini ladij, ki jih je zaradi varnosti spremljala angleška križarka »Exeter«. Potopila je dve ladiji te skupine, nato pa je napadla Angleže, ki so krepko odgovarjali.

V Montevideu so izvedeli za bitko šele okrog poldneva. Vest je prinesel v pristanišče nek japonski parnik in novica se je z bliskovito urnostjo razširila po ameriški celini. Japonci pa niso mogli poročati podrobnosti. Povedali so samo, da so srečali v bližini urugvajskih vod nemško oklopno križarko in tri angleške bojne ladije. To pa je bilo za ljudsko radovednost več nego dovolj. Vsi so začeli ugibati, kakšen bo izid tega srečanja.

Šele proti šesti uri zvečer se je vest potrdila. Poročila so pojasnjevala, da sta napadeni angleški križarki »Exeter« prihiteli na pomoč še dve bojni ladiji. »Exeter« se je pozneje morala umakniti iz ognja, ker je bila dvakrat zadeta od večjih in bolj dalekosežnih izstrelkov nemške križarke. Zaradi tega je bila bitka, ki je trajala tri ure, prekinjena.

Ob 21. uri 30 minut urugvajskega časa pa so se Angleži z Nemci nanovo spoprijeli. To je bilo kakšnih 20 do 30 milj od obale. Bitka se je nadaljevala do popolne teme, ki nastopi v Južni Ameriki ob sedanjem času med 21. in 22. uro. Križarke so nato izginile. Z obale jih ni bilo več opaziti. Nemci so sprva razširili vest, da je angleška križarka »Exeter« potopljena. Kmalu pa se je izkazalo, da to ne odgovarja dejstvu.

Opolnči je bil ves Montevideo na noga! V bližini pristanišča se je pojavila poškodovana nemška križarka, podobna kupu zbita železa. Kmalu nato sta se pripeljali v bližino nemške križarke angleški bojni ladiji »Achilles« in »Ajax«. Nemci so

se začeli pogajati za izkrcanje svojih mrličev, kar so jim urugvajske oblasti dovolile. Križarka »Admiral Graf von Spee« je na svojih pohodih potopila naslednje ladije: Clement, Newton, Beech, Asley, Huntsman, Trevanion, Africa, Shell, Doric Star, Tairora in Stronshall. Imela je na krovu šest kapitanov potopljenih ladij in nekaj deset mornarjev, ki jim je bila v Montevideu vrnjena osebna svoboda.

Modne revije na kolesih

Kako se Angleži prilagodevajo vojni

Mnogo elegantnih londonskih žena je odšlo ob začetku vojne na deželo in tedaj je nastala za velike modne tvrdke potreba, da se temu prilagodijo. Ko je te tvrdke sama angleška kraljica v nekem nagovoru pozvala naj ne prekinejo svojega dela, da bi se brezposelnost ne povečala, stvari niso mogle prepuštni njihovemu teku, temveč so morale kreniti na nove poti. Marsikatera žena se je sicer kmalu vrnila v mesto, a nekatere modne tvrdke, in z njimi znana modna risarka Digby Mortonova, so se odločile, da odpotujejo z najnovejšimi modnimi kreacijami v provinco.

Eiffelov stolp v novi obleki

Eiffelov stolp v Parizu se blešči te dni v novi oranžni barvi. Trideset pleskarjev je delalo 35.000 ur in porabilo 40 ton barve, da je stari stolp dobil novo obleko. Stolp pa je občinstvu nedostopen. Opremil so ga namreč z vsemi mogočimi vojnimi pripravami in ne rabi samo kot oddajna postaja, temveč tudi kot »pariško oko«.

Zaliv Rio de la Plata

kjer se je v bližini rta Punta de Este odigrala pomorska bitka med nemško oklopno križarko »Admiral Graf von Spee« in tremi slabše oboroženimi angleškimi vojnimi ladjami. Skica prikazuje položaj posameznih ladij, poleg tega pa še položaj »Formoze«, s katero so izvalili nemško oklopnico v past

Dediščina rojstnemu kraju

Bogat Grk iz Mecova v Epiru je ostavljal svoje milijonsko imetje v korist domačemu mestu, ki naj bi si ga iz tega denarja zgradilo električno in vodovod. Iz dohodkov obeh podjetij naj vsako leto naklonijo najlepšim in najboljšim tamkajšnjim plesalkam dve nagradi, prvo v znesku 20.000, drugo v znesku 10.000 drahem. Po ena ženska in en moški, ki bosta vse leto nosila najlepšo narodno nošo, pa dobita vsak po 20.000 drahem.

Nevaren jelen

Neki lovec iz Socorra v Novi Mehiki je naletel na velikega jelena, ki ni pobegnil pred njim, temveč ga je napadel, preden se je mogla puška sprožiti. S silnim udarcem je žival lovcu zibala puško iz rok, potem je človeka zagrabila s svojimi rogi in z njimi stekla. Po divji gonji je lovcu le uspelo, da je zagrabil velik, oster kamen in z njim razbil jelenu lobanjo. Lovec se je mogel tako rešiti brez hujših poškodb.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da so izstrelki angleških ladij na nemški križarki pri La Plati razdejali poveljniški stolp, kuhinjo, pekarno in jedilnico. da je angleški poveljnik Haarwood pred bitko v Južnem Atlantiku svojim mornarjem ponovil staro Nelsonovo geslo: »Anglija pričakuje od vas, da boste storili svojo dolžnost«;

da nameravajo turške oblasti podaljšati železniško progo pri Erzerumu še dvajset kilometrov proti vzhodu;

da finske državne oblasti evakuirajo Viborg, dočim se prebivalci polagoma vračajo v Helsinke;

da se v Avstraliji trenutno vežba 11.000 letalcev in 15 tisoč radiotelegrafistov, ki bodo pozneje nastopili službo na letalih.

Tako se je odpravila prva modna ekspedicijska s šestimi velikimi košarami, ki so bile polne oblek desetimi škatlami s klobuki, kožuhi in vrednosti 4000 funtov sterlingov in štirimi manekenji najprvo v Bristol, kjer se je vršila prva modna revija. V eni uri so pokazali 36 toalet. To je bilo delo štirih manekenov s premori po poldruho minuto. Manekenom so bile vsakokrat samo tri minute na razpolago, da se preoblečejo in primerno prilagodijo novim toletam. Bila je to neka vrsta manekenskega rekorda, ki je imel tudi stvarjen uspeh.

Ni vedela, da je vojna

Pri Füssenu na Bavarskem so odkrili čudno sodobnico. Organi zračne zaštite so bili na nadziralnem potovanju in so prišli tudi do kočne neke samotarke, ki živi že leta v samotnem kraju. Njena petrolejka je gorela, okna pa so bila nezastirna. Tudi drugače ni pripravila ničesar za primer zračnega napada. Ko so jo zaščitni organi prišli, so v svoje presenečenje ugotovili, da ženska sploh ničesar ne ve o vojni, ki divja že tri mesece.

Nov ameriški letalski motor

V ameriških letalskih tovarnah izdelujejo ta čas, kakor poroča agencija Havas, nov letalski motor z vodnim hlačenjem. Število obratov tega motorja je zelo veliko, tako da bo letalo lahko razvijalo brzino 643 km. Aparat bodo lahko vzleteli skoraj navpično. Podrobnosti o novem motorju držijo v največji tajnosti.

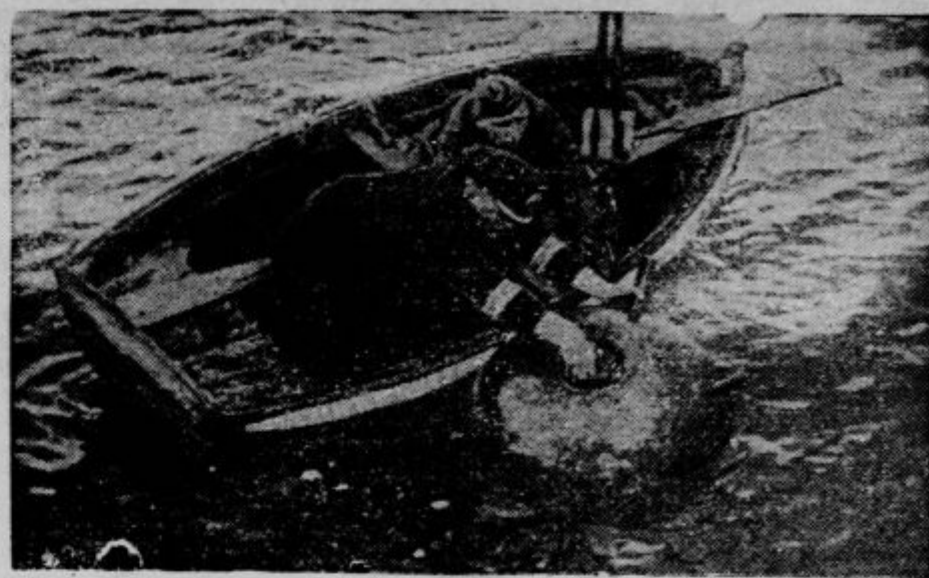
Usoda dragega kamna

Eden izmed bivših dunajskih kronskih draguljev

Za najdragocenejši kos avstrijskih kronskih draguljev, ki so postali po zasedbi Avstrije nemška državna last, velja krasen demant s težo 136 karatov. Baš tega kamna pa Nemci niso dobili in so ga tudi zaman iskali. Baje je v varnih rokah zaupne osebe, ki ga hoče izročiti samo zakonitemu lastniku ali lastnikom. Demant, znan pod imenom »Veliki vojvoda toskanski« ali »Florentinec«, je bil prvotna last Karla Drznega, ki ga je na svojih bojnih pohodih nosil kot nekakšen talisman. V bitki pri Grandsonu se je kamen izgubil in ga je našel neki vojščak. Ta ni

spoznal njegove vrednosti, smatral ga je za lepo pobarvan kos stekla in ga je prodal nekemu florentinskemu trgovcu za cel goldinar. Trgovec ga je prodal, seveda za znatno večjo vsoto, milanskemu vojvodi Lodovicu Sforzi, ki ga je ponudil cesarju Karlu V. v dar, toda ta ga je odklonil. Dragulj si je pridobil potem papež Julij II., ki ga je v svoji oporoki določil avstrijskemu vladarju. Cesar Franc Jožef je kamen prekrstil v »Avstrijca« in ga je dal vdelati v svojo krono kot najlepši dragulj. Odtlej je veljal demant za nekakšen simbol močnosti avstrijske cesarske hiše.

Lov na mine je nevaren,

navzile temu pa potreben, da se odvrne nevarnost za ladje. Ta slika prikazuje, v kakšni opasnosti se nahajajo ljudje, ki iščejo to nevarno orožje na morju

Polarni kuhar je umrl

Težavne naloge kuharja na ekspedicijskih ladjah

Adolf Lindström, »polarni kuhar«, ki je te dni umrl, je ucajal častitljivo starost 80 let. Polovico teh let je prebil v večnem ledu in je bil dragocen tovariš velikih polarnih raziskovalcev Nansena, Amundsena in Sverdrupa. Do leta 1910. se je udeležil približno vsake norveške odprave na severni tečaj. Čeprav je ostal ves ta čas skromen ladijski kuhar, si je sčasoma pridobil toliko meteoroloških in mornarskih spretnosti, da je bil raziskovalcem v veliko zaslobo. Sicer je naloga »polarnega kuharja«, kakor je Lindström stalno zatrjeval, dosti težja kakor naloga kakšnega kuhinjskega mojstra v velikem hotelu. Pri svojem delu je bil namreč navezan v bistvu na spiritovalni kuhinji in konzerve, iz tega pa naj bi napravil ljudem okusne jedi, da bodo zadovoljni.

Adolf Lindström se je udeležil že tiste zgodovinske vožnje Nansenove »Fram«, ki je šla leta 1893, okrog severnega tečaja in se je srečno končala šele leta 1896. Udeleženci so tedaj ponovno trpeli zavoljo hu-

dega pomanjkanja živil. Toda Lindström je znal v svoji mali kuhinji izčarati vedno kaj dobrega, pri čemer ni svojih skrivnosti nikoli nikomur izdal. Nekoč so dejali v šali, da je raziskovalcem v največji sili postavil na mizo pečene vlačilne pse za sani. Z Roaldom Amundsenom se je 1903 do 1906 udeležil potem slovitega severno-zapadnega prehoda.

Kuhinja v mali jahti »Gjøa«, kjer je vršil svoje delo, je silila prej kuhinji za lutke. Toda to delo je opravljal skoraj tri leta tako izvrstno, da je postal ljubljeneč velikega raziskovalca in njegovih spremljevalcev. Če je stvar postala kdaj res kritična, tedaj je kuharjeva neizčrpna dobra volja pomagala močnem spet do poguma. Pozneje je Lindström spremljal Amundsen na tudi na južni tečaj. Ljubil je večni led in ko so se mu v poznejših letih zavoljo njegove izvrstne znanosti vedno znova čudili, je imel navado, da je dejal z nasmehom: »Saj veste: led konzervira. Nisem bil zaman toliko let na ledu.«

Pes je odšel sam v bolnišnico

Zlomljena noga, potrebna zdravniške pomoči

Nekoliko začudeno so te dni ljudje v Spezi v Italiji opazovali mladega lovskega psa, ki mu je šlo očito slabo. Kako je stopil skozi vrata neke bolnice. Se priključil ljudem, ki so stopali v hišo, in se vsedel končno na hodnik, k' vodi do postaje za prvo pomoč.

Ko je neki strežnik opazil psa, ga je hotel odpoditi. Žival pa je bolesto zatulila in se dvignila. da odšanta. V tem trenutku je prišel službujoči zdravnik, ki je takoj spoznal, da si je pes po kakšni nesreči, morda

zavoljo kakšnega avtomobila, zlomil nogo. Sklenil je, da mu pomaga. Dal ga je prenesti na operacijsko mizo, ga omamili in mu zlomljeno ud položil v mavce.

Ko se je pes po operaciji prebudil, je z vnetim mahanjem z repom in veselim cvilenjem izkazoval pomočniku svojo hvaležnost. Pes so obdržali začasno v bolnici, da se oglaš morda njegov lastnik. Radi ni tudi izvedeli, po kakšnih izkušnjah se je mogla žival tako pametno vesti.

A NEKDOTA

Filozof Schopenhauer je imel rad dobro jed in pijačo. Nekega dne ga je neki založnik povabil na jubilejno gostijo. Na mizi so stali kozarci razne velikosti. Ko je prinesel strežaj vino, mu je Schopenhauer hitro pomolil najmanjši kozarec. Strežaj je zašepetal: »Prosim, vzemite velik kozarec, majhni so za desertna vina.«

»Le nalijte,« je odgovoril filozof, »kajti veliki kozarec bom rabil tedaj, ko pridejo na vrsto desertna vina.«

VSAK DAN ENA

»Nu kako ti ugaia moj novi klobuk?«
»Po pravici povedano — na tvojem mestu bi kupila še enega, da bi bilo pokrito tudi drugo uho...«

(»Jugdec«)

Zane Grey

42

Zakon zapada

Roman

Nad enim izmed senc se je lesketala rjava in višnjeva bunka. »Nu, upajmo, da jo bo moči zakriti z lasmi,« je rekla Georgia sama pri sebi.

Voda v vrču je bila tako mrzla, da si z njo ni mogla pomagati. Odprla je vrata, previdno vrgla oči na desno in levo, da bi se prepričala, ali se ni Cal ta čas vrnil, nato pa stekla v kuhinjo.

Kako lepo toplo je bilo tu, in kako krasno je dišalo po pečeni gnjati!

Prav za prav je bila lačna kakor volk.

Miza je bila pogrnjena za dva — res lepo je bil vse pripravljen! Na ognjišču je stala ročka s kavo, krožnik z oprazenimi kruhovimi rezinami in ponev s krhko opečenimi listi gnjati, toda Georgia se je hrabro uprla izkušnjam — v njegovi hiši ni marala ničesar zaužiti.

Odnesla si je lonec tople vode in se korenito umila. Pred zrcalom sta ležala nov glavnik in lična ščetka za glavo. Z veliko vnemo se je lotila naloge, da spravi svoje uporne kodre v pravilno obliko — bunka se je dala brez težave zakriti.

Radovedno se je gledala: ker ni imela ne pudra ne ličila. se je zdela sama sebi nekoliko bleda, a to je dajalo obrazu nekaj zanimivega, baš kakor se je ujemalo z njeno žalostno usodo. Sicer se ji je pa naravna rdečica ustnic vendarle bolje podajala

kot kričeča opečnata rdečina ustnega črta — prav res da je mogla biti zadovoljna s svojo podobo.

Zdaj se je odločno oglašila lakota, kakršne ni poznala že mnogo let.

Smešno — komu pa koristi, če se mrtvi in posti? Vrnila se je v kuhinjo in z velikim tekom pojedla vse, kar je bil Cal pripravil za dva. Sama ni razumela, da ji je šlo tolikanj imenitno v slast. Le kaj jo je bilo tako izpremenilo? Nemara tisti udarec po glavi, ki je Cal še naknadno zaslužil, da bi ga obesili zaradi njega?

In kaj naj zdaj stori? Pobegniti kar tja v en dan, bi bilo nesmisel, saj bi gotovo zašla, in razen tega jo je bilo groza samotne hoje skozi gozd — morala je torej počakati, da pride kdo, ki se mu bo smela zaupati.

Zamišljeno je hodila sem ter tja, nato pa mahoma obstala pred mizo.

Ker ji je bil tako čedno pripravil zajtrk, se je prav za prav spodobilo, da ona pomije posodo, — razen tega se potem Cal ne bo ujedal, ko pride domov.

Tople vode je bilo še dovolj, zato se je lotila dela, ki ga sicer ni bila vajena, ki se ji pa ni zdelo niti pol tako hudo, kakor je pričakovala. Pravkar je bila končala, ko je zunaj začula konjski peket in človeške glasove.

Srce ji je jelo neznosno razbijati. Mar se je Cal že vrnil?

Planila je k oknu. Prvo, kar je videla, je bila vrsta otovorjenih mezgov, izmed katerih je prvi

nosil na hrbtu kovčeg, ki se ji je zdel nekam znan. Seveda — saj je bil njen! In tu je bila tudi Mary, ki je jahala na Enohovem rjavcu, Tuck Merry in še nekdo.

Georgia bi bila najrajši zavriskala — zdaj je bila rešena! Hotela je pohiteti srce naproti, a v tem ji je kakor skala leglo na sresti: če prihaja Mary s kovčegi in obleko, more to samo pomeniti, da ji je njena poroka s Calom Thurmanom všeč.

»Nu, naselnika, kje pa sta?« je Mary zaklicala med hišnimi vrati.

Georgiji se je zdelo, da ni bil njen glas še nikoli tako jase in vesel. Počasi je krenila k vratom, a v tem je Mary že stopila čez prag. Družestna je bila na oko v svoji s krznom obšiti jahalni obleki, z obrazom rožnatim od mraza in z odsevom sreče in ljubezni v sivih očeh.

»Georgia, sestrice!« S tem vzklikom jo je obljela, jo stisnila k sebi in jo začela poljubljati, da je Georgiji kar sapa pošla. Molče ji je vračala poljube, a potem se ni mogla več premagovati in se je razjokala.

»Ali, dušica, nikar ne jokaj,« jo je tolažila Mary. »saj nisem huda zaradi tvoje nore nagode, narobe, neizrekljivo srečna sem!«

»Ti — srečna?« je vsa zmedena vprašala Georgia.

»Saj si lahko misliš, da iz vsega srca pritrjujem tvoji izbiro, a razen tega imam tudi že oseben razlog, da sem vesela, ker si tako odločno vzela svojo usodo v roke — takoj ti ga povem, samo trenutek potrpi. — Prosim, zložite ta čas stvari in

postavite jih v predvorje!« je zaklicala spremljevalcem, nato pa zaprla vrata in znova objela Georgijo.

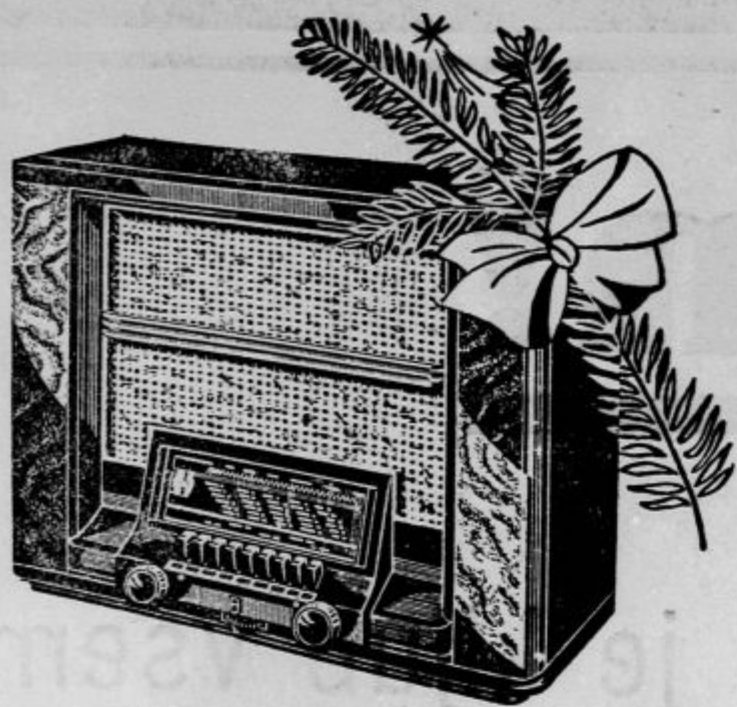
»Tvoja kuhinja je dražestna,« je rekla, ko se je ozrla, »kasneje si jo natančneje ogledam, najprej pa pokramljava. Dajva, sediva semkajle.«

S temi besedami je odvedla Georgijo, ki si je bila obrisala solze, k ležišču v kotu.

»Zdaj ti lahko vse povem,« je začela Mary, »zdaj si omožena in nevarnost je minila, toda bila je večja, nego slutiti. Verjemi mi, Cal, ta sijajni fant, ni rešil samo tebe, ampak tudi mene.«

»Da, a kako, za Boga?« je osuplo vprašala Georgia.

»Takojo boš videla — le poslušaj! Torej včeraj se je Enoch vrnil iz mesta, ves iz uma zaradi nečesa, kar je bil slišal o tebi in Bidu Hatfieldu. Rekel mi je, da moraš takoj odpotovati, ker si dala Cala vsej Tontski krajini v posmeh, in da bi Cal Hatfielda pri priči ustrelil, če bi mu prišla stvar do ušes. Seveda sem Enohu rekla, da bom držala s teboj, naj pride kar hoče. Rekla sem, da si sicer lahkomišelnica, a ne slaba, in si zato stejem v dolžnost, da grem s teboj, ako moraš oditi. Sprla sva se — strah in groza, tako ti povem! Nikoli se mi ni zdelo mogoče, da bi Enoch postal tako — niti besede ne najdem. Le nikar se nikoli ne »piraj« z možem, slišiš? — Enoch je bil ves ob pamet, preklinjal je in se jezil na »mojo sestro, to prekleto frkljo!«, ki misli, da mora spraviti vse moške v nesrečo. Takoj sem mu segla v besedo in sem mu dala dva dni za premislek, češ da potem razčistem najino zaroko in odpotujem, ako — «

Samo din 371- mesečno Vas stane darilo za vso obitelj

DARUJTE PRAKTIČNO PHILIPS 735

sprejemnik za vse življenje, ki Vam bo za leta prinašal vsak dan v hišo srečo in zadovoljstvo. Prepričajte se o kvaliteti v naših prodajalnah

MADE IN HOLLAND.

PHILIPS RADIO

SPORT

Slovenci ob 20-letnici JOO

(Iz poročila častnega svetovaleca Josa Gorca iz Ljubljane na jubilejni proslavi v Zagrebu)

Jeseni leta 1919 so prejeli sportniki v Ljubljani vabilo, naj pošljejo delegata k ustanovitvi Jugoslovenskega olimpijskega odbora v Zagreb. Na sestanek zaradi te odločitve so prišli vsi 4 klubi, in sicer tak, ki so obstojali že pred svetovno vojno in so potem samo obnovili svoje delo. Vsa Slovenija je takrat imela samo 10 klubov, ki so gojili sport.

Ne samo, da je ustvaritev olimpijskega odbora prišla za te klube nepričakovano, v resnici tudi ni ustrezala dejanski potrebi. V Ljubljani so takrat gojili samo tri sportne panoge v vseh petih klubih. Na omenjenem sestanku se je razpravljalo o položaju slovenskega sporta in spoznalo, da je treba ustanoviti še posebno organizacijo, če bi hoteli doseči, da se bo sport bolj razširil med Slovenci. Ugotovitev, da ono, kar smo imeli, ni bilo mnogo več kakor nič, je vzbudila voljo, da bi se ustanovila taka organizacija na široki podlagi. Dr. Žikec je prišel na ta sestanek kot nov človek, je pa takoj razvil velik spored dela.

Tako se je na tem sestanku, ki je bil doležen za izbiro delegata slovenskega sporta v zvezi z ustanovitvijo Jugoslovenskega olimpijskega odbora, rodila in v petih mesecih ustvarila še Sportna zveza v Ljubljani, organizacija, ki je prevzela propagando za sport v Sloveniji ter združila pod svojem okriljem vse sportne panoge, ki so se takrat gojile; vse dotlej, dokler niso bili ustanovljeni strokovni savezi za vse države. Sportna zveza je začela izdajati reprezentativno sportno revijo z naslovom »Sport« ki je bila toliko važnejša zaradi tega, ker takrat slovenski listi niso imeli sportnih rubrik in se je v dnevnih zelo malo pisalo o sportu, o onem v tujini pa sploh ne. Sportna zveza je v 4 letih ustvarila veliko, da je postala odvisna in prenehala delovati.

Toda ono, kar je ustvarila, je dalo vidne rezultate. Kaj smo Slovenci ustvarili v 20 letih obstoja JOO v sportu? Za merilo bomo vzeli olimpijska tekmovanja. Slovenci tvorijo 8,5% prebivalcev naše države, v sportu in telovadbi pa so dali do zdaj 74 olimpijskih tekmovalcev, ki so nastopili v vseh onih panogah, kjer je tekmovala naša država in so povsod pokazali najboljšo rezultate. Telovadci Sokoli so osvojili vse olimpijske kolajne, kar jih je sploh dobila naša država, in sicer tri zlate, dve srebrni in 10 bronastih. 37% vseh olimpijskih tekmovalcev je bilo Slovencev, ki so zaslužni

za 85% uspehov naše olimpijske reprezentance.

Iz malega števila 10 klubov v Sloveniji ob ustanovitvi JOO je bilo do danes ustanovljenih 190 klubov, ki gojijo 13 sportnih disciplin, razen tega pa še 210 društev in 80 čet Sokolov ter veliko število društev. ZFO, ki vsi gojijo telovadbo in sport. V Sloveniji deluje torej velika armada nad 1000 organizacij za sport in telovadbo.

Toda mi Slovenci nismo ostali pri organiziranju društev. Delali smo po načelu, da razvoj sporta ni mogoč, če ni potrebnih prostorov, vsaj najbolj nuJNIh. Po tem načelu so vse te organizacije zgradile 15 sportnih bazenov, 40 nogometnih igrišč, 46 igrišč za tenis, 12 atletskih borilnic, 2 dirkališča za kolesarje in motocikliste, 24 smučskih skakalnic, 5 drsalšč in 17 smučarskih domov. Sokoli imajo 82 sokolskih domov in 68 telovadišč, prav tako številne pa tudi ZFO. Izmed sportnih zgradb v Sloveniji, ki presegajo običajni okvir, je treba omeniti sportno kopališče Ilirije v Ljubljani, Sokolski dom na Taboru v Ljubljani, Stadion v Ljubljani, smučarske domove na Pokljuki in v Planici ter 5 smučskih skakalnic v Planici, ki se medsebojno izpolnjujejo in med katerimi je tudi največja na svetu.

Nadaljnje delo je šlo za ustvaritve sportnih šol. Trenutno imamo v Sloveniji 3 šole (za plavanje, za smučske šoke in za jadranje), ki že nekaj let popolnoma redno v določenem času in po določenem sporedu razvijajo svoje delo.

S tem delom, ki je rezultat velikega idealizma in zasebne pobude ob zelo skromni pomoči oblasti, smo si Slovenci prizadevali, da bi dosegli one sosedne države, ki so že zdavnaj pred nami sistematično gojile sport. Čeprav nismo uspeli v vsem, smatramo vendar, da smo v svojih skromnih razmerah ustvarili nekaj in s tem priložili svoj obol k organizaciji jugoslovenskega sporta, obol, ki se more pravilno oceniti šele tedaj, če se sedanje stanje primerja z onim pred 20 leti.

Naša edina želja je, da bi današnja stopnja razvoja in naš današnji položaj dala enako pobudo za napredek v sportu, kakor ga je dalo stanje pred 20 leti, pobudo, ki jo v razdobju dveh desetletij iz pičlih 10 klubov ustvarila ono, kar danes imamo. Mi smo prepričani, da smo to dolžni sportu, sebi in domovini!

gostoval tudi Ljubljancin Baloh proti svojemu staremu nasprotniku iz Herkulesa — Hladnemu. Tudi v tem srečanju je zmagal Hladni, ki je več napadal, več udarjal in zato tudi zaslužil zmago. V ostalem pa je ugajal tudi Baloh.

Angleški in francoski nogometni savez sta se sporazumela za medsebojno nogometno tekmo obeh reprezentanc, in sicer na dan 14. januarja v pariškem stadionu Parc des Princes. Dohodki te tekme zaveznikiških nogometnih reprezentanc bodo šli v vojaške namene.

Iz jeseniškega Bratstva

SK Bratstvo na Jesenicah si je pred kratkim ustanovil drsalni odsek, ki ima drsalnišče na svojem igrišču. Kdor ima veselje do te lepe in elegantne sportne panoge, naj se čim prej prijavi klubovemu tajniku g. Činkovcu ali pa drsalnemu mojstru g. Bončiču. Klub namerava iz svojih drsalcev ustanoviti tudi hokejski odsek. Člani in tudi nečlani, ki bi radi gojili to panogo, naj se zato čimprej prijavijo. Klub opozarja hkrati vse prijatelje boksa in težke atletike, da so redni treningi v obeh teh panogah vsak torek od 19 do 23. v Sokolskem domu, kjer se sprejemajo tudi novi člani.

Ker je pred letom pogorel Smučarski dom SK Bratstva na Pustem rovtu, je KID klubu prepustila svojo kočjo pri Savskih jamah. Klubovo vodstvo opozarja vse smučarje in prijatelje belega sporta, da bo ta kočja od božičnih praznikov dalje stalno oskrbovana in dostopna vsem. Okoli kočje so idealni smučski tereni, kakor Markljeva planina, Pusti rovt, Kočna in Bevska planina. Koča pri Savskih jamah je lahko dosegljiva in od Kopačarjeve gostilne oddaljena le pičlo uro.

Vremenska poročila

Uradno poročilo Tujskoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru, JZSS in SPD 18. decembra 1939

Rateče-Planica, 870 m: —8, lahna meglica, 50 cm snega, pršič, skakalnica je uporabna. Planica-Slatina (Dom Ilirija), 950 m: —10, barometer se dviga, lahna meglica, 60 cm snega, pršič. Peč Petelinjek, 1440 m: —7, lahna meglica, 80 cm snega, pršič. Dovje-Mojstrana, 650 m: —10, oblačno, mirno, 54 cm snega, pršič. Bleč, 501 m: —3, barometer se dviga.

Dovršeno brije in dalje traja Alcoso nožiček za britje

Zahtevajte vzorce in pogoje od E. Lever, Beograd, pošt. pretinac 284.

Zveza naših zobnih zdravnikov vam priporoča svojo

SISTOM

pasto za zobe

TOVARNIŠKI OBJEKT

event. s strojno ureditvijo za mehanična dela, v bližini kolodvoru ali z industr. tirom v Drav. banovini IŠCEM V NAJEM. — Ponudbe poslati na oglasni oddelek »Jutra« po »Strojna tovarna«.

Umrl je danes dopoldne mož, oče, stari oče, gospod

Škarabot Blaž

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo 20. decembra ob pol 16. uri iz mrtvašnice na Pobrežju. Maša zadušnica bo v četrtek ob pol 9. uri v frančiškanski cerkvi.

Maribor, Marenberg, Sv. Anton v Slov. gor., dne 18. decembra 1939.

ANTONIJA, žena; FRANCE, inž. chem., MIRO, sodnik, sinova; MIMICA, FANIKA, snahi; MARIJA, ANDEJČEK, MARTA, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

K Montblanc naličnemu peresu spada

MONTBLANC

Pix PATENTNI

svinčnik z avtomatsko sledjo mine

Poslužite se ga ob priliki! Kmalu postane vaš zanesljivi tovariš!

DOKAZ!

Udobna manipulacija z eno roko poveča vrednost pisanja

Od din 120 do 70.

1417

Drž. prvenstvo moštev v table-tenisu

Državni prvak je TTC iz Subotice, na drugem mestu je Hermes iz Ljubljane

Zagreb, 18. dec. o. Ob velikem zanimanju občinstva so bile v soboto in včeraj v Zagrebu finalne tekme moštev za državno prvenstvo v table-tenisu. V finalne tekme se je plasiralo skupno 13 klubov, izmed katerih sta naknadno dva odstopila in sicer eden iz Zemuna in eden iz Sarajeva. Izmed ljubljanskih klubov sta se plasirala v finale Hermes in Mladika. Rezultati so bili naslednji:

Uranija (Zagreb)—ČTTC (Beograd) 5:0, TTC (Subotica)—Rok (Novi Sad) 5:0, Makabi (Zagreb)—Križari (Stari Bečej) 5:0, Makabi (Osijek)—Rok (Novi Sad) 5:2, TTC (Subotica)—Hermes (Ljubljana) 5:1.

To so bile največje in najbolj zanimive borbe prvega dneva. Subotičani so po dobi igri zasluženo zmagali.

TTC (Subotica)—Rok (Novi Sad) 5:1, Uranija—Rok 5:2, Hermes—Makabi (Osijek) 5:0, Makabi (Zagreb)—Rok (Novi Sad) 5:0, Križari (Stari Bečej)—Makabi (Osijek) 5:0, TTC (Subotica)—Križari (Stari Bečej) 5:0, Hašk—Mladika (Ljubljana) 5:0, Hašk—Rok 5:0, TTC—ČTTC (Beograd) 5:0, Uranija—Rok (Novi Sad) 5:1, Uranija—Mladika 5:1, Rok (Novi Sad)—ČTTC (Beograd) 5:1, Uranija—ČTTC 5:0, Makabi (Zagreb)—ČTTC 5:0, Hašk—Makabi (Osijek) 5:0.

V finalu je TTC iz Subotice zmagal nad Makabijem s 5:0. Tako je državno prvenstvo dosegel TTC iz Subotice, dočim je Hermes na drugem mestu.

V nekaj vrstah

P.S. za nedeljo 17. t. m.

Sportne zveze brez konca in kraja

Razen novih sportnih forumov, o katerih ustanovitvi je obširno poročalo že ponekdajsko »Jutro« (slovenski kolesarski zvez, zboru nogometnih sodnikov pri SNZ, srbskem savezu zimskih sportov itd.), je bilo te dni ustanovljenih še nekaj novih sportnih forumov zaradi nove ureditve našega sporta. V Beogradu so ustanovili srbsko lahko-atletsko zvezo s predsednikom dr. Vojo Jovanovićem na čelu. Obenem je bila tamkaj ustanovljena še srbska kolesarska zveza, ki ji je bil izvoljen za predsednika dr. Dušan Mišić, član Jugoslavije.

V ostalem so bili v nedeljo tudi razni sportni občni zbori, o katerih poteku je prav tako pisalo že ponekdajsko »Jutro«. Naknadno je treba zabeležiti med raznimi še občni zbor table teniškega saveza v Za-

grebu, ki se je prav tako bavil z vprašanjem nove organizacije te sportne panoge. Zanimivo je, da so na tem obnem zboru sklenili razen narodnih zvez (srbske, hrvatske in slovenske) ustanoviti tudi javnopravno table-teniško zvezo, kar je vsekakor še nov kuriozum v bodoči organizaciji te panoge. V ostalem so bili zastopniki klubov na tem obnem zboru zelo demokratični in so določili med drugim tudi, da morajo posamezne zveze med svoje delegate uvrstiti tudi tretjino opozicije. Za novega predsednika je bil z neznatno večino spet izvoljen prejšnji, dr. Egon Zahradka. V odobro sta iz Ljubljane gg. Ogorelec kot podpredsednik in Marinko.

Še nekaj nogometnih izidov

Preteklo nedeljo so v Budimpešti igrali zadnje kolo letošnjih prvenstvenih tekem, ki so se končale takole: Kispest—Bocskay 3:2, Gama—Török 2:1, Szeged—Haladás 5:2, Elektromos—Taksi 3:2, Hungaria—Kassa 4:1, Ujpest—Ferencvaros 1:0. —Slednje tekmo je v splošno zadovoljstvo sodil naš znani sodnik Podubski iz Zagreba.

V okviru boksarskega dvoboja med Croatia in Herkulesom je v težki kategoriji

Moške zimske suknje, hubertuse in razne dežne plašče nudi najceneje tvrdka

F. I. GORIČAR

LJUBLJANA — SV. PETRA CESTA 29

Naznanjamo tužno vest, da nas je v 72. letu starosti zapustil naš dobi oče, gospod

FRANC FLORENINI

bivši posestnik in gostilničar

Pogreb dragega pokojnika bo v torek 19. decembra 1939 ob 15.30 na tukajšnje pokopališče.

Trbovlje—Ljubljana,

dne 19. decembra 1939.

Žalujejoča sina LUČI in GVIDO ter ostalo sorodstvo.

Zapustila nas je za vedno naša dobra, zlata mama, oziroma tačča, gospa

MARIJA TRAUN

zasebnica

Pogreb nepozabne bo danes dne 19. t. m. ob 16. uri iz kapelice pokopališča na Viču.

MARIBOR, LJUBLJANA, dne 18. decembra 1939.

Žalujejoči ostali

Našim kupcem!

Obveščamo svoje kupce, da se nam je kljub vsem težkočam posrečilo, da si zagotovimo zadostno količino surovin za naprej tako, da bomo lahko tudi nadalje normalno izdelovali usnjeno in gumasto obutev.

Naše prodajalne so zopet preskrbljene z vsemi vrstami zimske obutve in zamorejo zdaj zadovoljiti vsak okus in vsako potrebo.

Obiščite nas!

Ne čakajte navala!

Bata

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopis in tenitive se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Službo dobi

Mesarski pomočnik
dober sekač, dobi službo.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sekače«.
32491-1

Blagajničarko

za točilnico, perfektno —
išče restavracija Hotel Štru-
kel.
32899-1

Kontoristko

(praktikantko) iščem za
tako, Cizet, Sv. Petra 85.
32895-1

Službe išče

Fotograf
dober retušer, prevzame
retuširanje plošč. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
sifro »Retušer«.
32871-2

Vajenci(ke)

Učenca
za trgovino z železino in
mehanično blago, močnega
in iz dobre hiše, sprejemem
1. januarja 1940. Fux Gu-
stav, trgovina, Metlika.
32866-44

Prodaj

Dvoje sani
elegantnih za konjsko vpre-
go, prodam. Ogleda se
v Slomškovi ul. 6.
32863-6

Velika zaloga

gosjega perja
pri Klavžar, Vošnjakova
ulica.
32868-6

Preprogo

4 X 5 pirotsko, skoraj
novo, prodamo. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
32896-6

Ekonomično več

»KRALJICA PEČLA«, ki se
naloti s premožem le en-
krat dnevno, potem pa
greje ves dan enakomerno,
dobite v vseh velikostih pri
A. SEMENIC in drug.
Ljubljana, Miklošičeva 15,
telefon 21-21.
32524-6

Krznen damski

ovratnik
moderen (angora zjesc) za
din 150. Ogledati v ogl.
odd. Jutra.
32495-6

Kupim

Rabljene čevlje
moške obleke in perilo
kupujem in prodajam.
Klavžar, Vošnjakova
ulica.
32869-1

Foto aparat

na plošče 10 X 13 kupim.
Jože Divjak, Ribnica.
32598-7

Stare moške obleke

perilo, čevlje, posteljnino,
ltd. stalno kupujem. Drame
Alojzija, Ljubljana, Galu-
sovo nabrežje 29.
32739-7

Knjige

Knjige
slovenske in nemške, no-
vejše romane, kupim. Po-
nudbe pod sifro »Plačam
tako, 777« na ogl. odd.
Jutra.
32569-8

Knjige

Brochhaus konverz. leksi-
kon 17 knjig '00 din. —
Dante: Divina Commedia,
velika ilustr. izdaja in dr.

Note

za klavir, sonate, krasno
vezane, čisto nove, primer-
ne za darila in razne stare
ugodno naprodaj. Gospo-
ška ul. 7 I. nadst. od 14.
do 19. ure.
32573-8

Radio

Radio Minerva

Super prodam za 2.300
din. Naslov v vseh vseh
poslovalnicah Jutra.
32897-9

Auto, moto

3 avto na plin
zelo poceni voljja (polto-
varni, dobavi in osebnih)
zelo ugodno naprodaj. —
Delavica, Sv. Petra 85.
32597-10

Kapital

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
kupujemo

Rudolf Zore

stalno in po najvišjih cenah
in proti takojšnjemu plačilu
Ljubljana, Gledališka 12.
32887-16

Glasbila

Klavir

dobro ohranjen, starejšega
tipa, z zabojem za trans-
port, primeren za zaseb-
nika in društvo, prodam
proti takojšnjemu plačilu.
Na ogled dnevno med 10.
do 18. ure, Piščanec, Vr-
hovčeva ulica 3-11.
32894-26

Klavir

poceni prodam. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
32879-26

Lokali

Prostor za pisarno
lep, suh in svetel ali za
delavnico, oddam. Šmar-
tinska c. 10.
32530-19

Posest

Kupim hišo
s trgovskimi lokali in skladi-
ščem, z vrtom, v Ljublja-
ni, Celju ali Mariboru. —
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Gotovina 800«.
32865-20

V najem

Gostilno v najem
vzajem kirkoli z janua-
jem. Ponudbe na ogledni
odd. Jutra pod »Dobrac«.
32875-17

Stanovanje

odda

Stanovanje 2 sob
s kabinetom in vsemi pri-
tiklinami, blizu gorenjske-
ga kolodvora oddam v na-
sem. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
32883-21

Soba odda

Soba
popolnoma nemoteno, —
vhod s stopnišča, oddam.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Soneča soba«.
32496-23

Malo sobico

čisto, s souporabo kopal-
nice, oddam boljšemu go-
spodu ali gospodini, s hra-
no takoj ali s 1. januar-
jem. Medvedova cesta 5-III
nadstropje, levo.
32882-23

Prijazno sobo

v centru, s posebnim vho-
dom odda mirna 4 članska
družina odraslih oseb 1 ali
2 gospodoma. — Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra
32561-23

Sobe išče

Prazno sobo
s souporabo kopalnice, —
iščem za 1. januar 40. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Center 333«.
32885-234

Dopisi

Tallin!
Hvala! Pridem popoldan
sam. Skrbim za najhitrejšo
zvezo.
32867-24

Gospod

akademik, išče simpatično
inteligentno »sitirano go-
spo« srednje starosti za
skupni božični izlet v pla-
ninsko kočjo. Dopise pod
»kočja« do petka na ogl.
odd. Jutra pod »Božična
skupnost in izključena«.
32870-24

Zenitve

Mesečno sobo
s sepriranim vodom, od-
dam 1. januarja. Ogleda
se: Knafljeva 13, II. n.
32546-25

Izqubljeno

Zavitek kožuhovine
zgubljen. — Naliti naj
odda proti nagradi Cesta
v Rožno dolino 10. II.
32880-28

Bilataja

Zbirko znanih
prodam, 4.000 kom. kra-
sen album Schausbeck,
20.000 kom. duplikatov.
Rudolf Krulc, Kranjska
32874-39

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih
cenah

CERNE jvelir

Ljubljana, Wolfova
32864-27

Živali

Dva domača prešiča
debela napredaj. Tomažin,
Ljanska c. 112, Ljubljana.
32864-27

Informacije

Izjava
Izjavljam, da g. Jenko
Tone, Mariborska 22 ni
upravičen inkasirati denar
za trdiko M. Zalokar, iz-
delovanje igrač, Ljubljana
Gregorčičeva 19.
32877-31

Preklic

Preklicujem žaljive besede,
sim sem jih izrazil o g.
Dragu Pircu, Zelena jama.
Blažir Vladimir.
32878-31

Pridelk

Krompir in fižol
prodaja na drobovo Kme-
tijska družba v Ljublja-
ni, Novi trg 3
32767-3

Razne

Klavir
pianini harmoniji:
Steinway & Sons,
Blüthner,
Bösendorfer,
Förster, Höpfl,
Manborg
so nesporno najboljši
fabrikati na svetu
Dobite jih le pri
trdku
LFONZ BREZNIK
LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 1
Majhni obroki, nizka
zposojevalnina. Tudi
preigrani klavirji na
zalogi.
Istotam velika izbira
vseh glasbil muzika-
tj in strun

Nailepše božično darilo

so tepe in zanimive knjige, ki bodo
prijetno skrajšale dolgočasne zim-
ske dneve. Doslej smo izdali te-le:

- RAVLJEN: ZGODBE BREZ GROZE
KLABUND: PJOTR - RASPUTIN
RAVLJEN: ČRNA VOJNA
THOMPSON: SIVKO
MAJERJEVA: RUDARSKA BALADA

Naše cene potrjujejo, da so knjige
založbe »CESTE« v resnici

najcenejše slovenske knjige

ljub temu pa so vsebinsko odlične — zelo okusno pa so tudi opremljene.

Broširana knjiga stane din 10.

— Vezana knjiga stane din 15.

Pri broširanih knjigah računamo za omot in poštino samo 1 din, pri vezanih

v celo platno pa 1.50 din. — Naročila sprejema in jih takoj izvršuje:

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA — KNAFLJEVA ULICA 5.

G. Th. Rotman
**SAMBO IN PETER
POTUJETA**

17

Ena izmed njih je bila Petra tako
čvrsto stisnila za vrat, da bi ga bila
skoraj zadušila. A v tem ga je rešil
Grbin! Z zobmi je popadel opico za
rep in potegnil, kar je le mogel. Prava
vojna je bila in naši prijatelji so bna-
lu izprevideli, da tolikšni premoči ni-
so kos.

